

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2024 | Week 38

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577 - 491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: diaken E. Mulder

Spoekeboompje 49

8075 DJ Elspeet

Tel. 06 - 12897617

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 22 september 2024

09.30 uur ds.J.Lohuis te Scherpenisse

15.00 uur ds.J.Lohuis

D.V. woensdag 25 september 2024

18.30 uur ds.M.van Kooten (Bijbellezing)

D.V. vrijdag 27 september 2024

13.00 uur ds.M.van Kooten (Huwelijksbevestiging)

Collecten

1.Kerk

2.Instandhouding predikantsplaats

3.Kerk (extra deurcollecte)

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

Diana van de Zande – Pluim, Bertine Mulder-de Ruiter
en Marilynn van den Broek

Bijbellezing

Op D.V. woensdag 25 september willen we weer beginnen met de Bijbellezingen in de kerk. We vervolgen de behandeling van de Galatenbrief. Dit keer lezen we Galaten 5. Iedereen hartelijk welkom om 19.30 uur in de kerk.

Doopzitting

Op D.V. maandag 23 september zal er doopzitting zijn in het Kerkerf om 19.30 uur. De bediening van de Heilige Doop staat gepland voor de middagdienst van zondag 29 december.

Belijdeniscatechisatie

Op D.V. vrijdagavond 4 oktober hopen we om 20.00 uur elkaar te ontmoeten in het Kerkerf. Een negental jonge gemeenteleden heeft zich er voor opgegeven. Wie zich daar nog bij wil voegen late het zo spoedig weten. Wanneer men graag een gesprek daarover heeft dan is dat te allen tijde mogelijk. Maak in ieder geval ernst met deze dingen. Lees daartoe het stukje ter overdenking aan het eind van de gemeenteberichten van de engelse puritein Thomas Watson.

Vrouwenvereniging Wees een zegen

DV donderdag 26 september is in Veenendaal weer de jaarlijkse Vrouw-tot-vrouw-dag. We hopen hier gezamenlijk heen te rijden, er hebben zich al wat leden opgegeven maar het is fijn als we met een grote groep naar deze mooie dag kunnen gaan! Ook niet-leden zijn van harte welkom om mee te gaan. Het thema is: Ruth (ook het onderwerp van onze bijbelstudies aankomend seizoen). Het is de bedoeling rond 8.30u te vertrekken bij 't Kerkerf. Vervoer regelen we samen. De

dag duurt tot ongeveer 13.30u. Graag opgeven via de app of via telefoonnummer 06-11267219.
Hartelijke groet van het bestuur

Financiële verantwoording

De collecten voor de kerk voor de maand juni hebben opgebracht:

Kerk: € 3154,13

IPP: € 3280,52

Extra kerk: € 1789,78

Giften per bank: € 100,- / € 150,-

Voor de maand juli:

Kerk: € 1778,37

IPP: € 2464,39

Extra kerk: € 1293,13

Giften per bank: € 10,16 / € 10,18 / € 60,- / € 100,- / € 150,-

Voor de maand augustus:

Kerk: € 2445,64

IPP: € 2573,30

Extra kerk: € 1342,68

Giften per bank: € 10,- / € 10,05 / € 100,-

Alle gevers na de Heere hartelijk dank.

Penningmeester College van Kerkrentmeesters

Aankondiging Senioren middag

Zo de Heere wil en wij leven zal er op 1 oktober a.s. een seniorenmiddag gehouden worden in het Kerkerf. Alle senioren van 55 + hartelijk uitgenodigd! Inloop 14.30 uur en u wordt ontvangen met koffie/ thee en iets lekkers. Om 15.00 uur zal ds. Van Kooten de opening verzorgen. Na de opening hoopt dhr. Gerard Mulder ons iets te vertellen over het oude Elspeet. Hij zal dit doen met een presentatie en met oude foto's. Dat zal ongetwijfeld veel herkenning oproepen. Ze deze datum vast in uw agenda! Het beloofd een interessante middag te worden. U bent van harte uitgenodigd! Voor deze middag hoeft u zich niet op te geven. Hebt u vervoer nodig? Geen probleem. Ook daarvoor kan gezorgd worden. U kunt daarvoor contact opnemen met dhr. Harm Westerbroek Tel: 06-53714378 of dhr. Cees van 't Noordende Tel: 0577-723192 of 06-36452318

Met een hartelijke groet,

De werkgroep seniorenmiddagen.

Oranjehofkoor

Op Deo Volente woensdag 2 oktober en 16 oktober hoopt het Oranjehofkoor weer te oefenen in de Ridderzaal om 16.00 uur. Houdt u van zingen? Kom ook! Het Oranjehofkoor zingt Psalmen en geestelijke liederen. We zingen deze zo mogelijk tweestemmig. Het

koor heeft zowel vrouwen als mannen die enthousiast komen zingen. We oefenen voor uitvoeringen in de Oranjehof en Norschoten en wellicht ook daarbuiten. Kom en zing mee!

Met een hartelijke groet, Cees van 't Noordende, dirigent.

Boottocht (V)

Nog eenmaal willen we terugkomen op de boottocht die we deze zomer maakten. Nadat we de Zaanse buurt per 'botervloot' hadden bezocht koerste het schip richting Wijk bij Duurstede. Daartoe voeren we het Amsterdam Rijnkanaal op. Hoewel de omgeving zeer bekend is voor ondergetekende is het uitzicht vanaf het water toch nog verassend. Uiteraard waren de kertorens daarbij de oriëntatiepunten. Niet in het minst de televisiemast regio IJsselstein hoewel we met dat medium voorts niet vertrouwd zijn. Bij verschillende kerktorens is het opvallend dat ze als het ware een miniatuur voorstellen van de Utrechtse Dom. In ieder geval is dat het geval bij de toren van Loenen aan de Vecht die van verre te zien was. In de kerk die aan die toren verbonden is heeft ooit Kohlbrugge zijn eerste preek gehouden. De evangelisch luthers in hersteld verband waartoe Kohlbrugge toen behoorde huurden in de zomermaanden de kerk van Loenen omdat er dan vele kerkleden van rijke koopmanshuizen uit Amsterdam aldaar hun vakantie vierden op een van de vele buitens aan de Vecht. Overigens werden ook buiten die tijd wel lutherse diensten gehouden. Het was namelijk op 7 november 1825 dat Kohlbrugge de kansel van Loenen aan de Vecht beklom. De preek die hij daar hield was tevens het begin van zijn bekering. De tekst handelde over Romeinen 5:1: 'Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus'. Bij de voorbereiding op die preek werd hij radicaal omgezet. Van een vrome zelfbedoeler werd hij een arme zondaar en Godzoeker. Het behaagde de Heere Zich aan hem te openbaren. Zelf schreef hij er later over: 'in een punt des tijds schoot iets in mijn hart, dat ik niet beschrijven kan, het was sneller dan een bliksem en de gloed kan ik ook niet uitspreken maar de woorden die u in Jesaja 54:7-10 leest, heb ik gehoord en gelezen. Een wolk van diepe vrede was in mij heen en al mijn zonden waren van mij af'.

Langs de vele industrieterreinen van Utrecht vervolgden we de bootreis, terwijl we de imposante Domtoren overal bovenuit zagen torenen. Eindelijk ontdaan van de steigeren jas waarin de hoogste kerktoren van ons land vijf jaar lang in gehuld is geweest vanwege restauratiewerkzaamheden. Zoals de Dom

omliggende plaatsen heeft geïnspireerd bij het bouwen van een kerktoeren waarbij we ook Houten niet moeten vergeten waar we langs voeren, heeft het ook op schrijver dezes die in Utrecht geboren is grote indruk gemaakt. Als kind reeds die nog geen a van een b kon onderscheiden vertelde hij aan de melkboer op de vraag wat hij worden wilde: 'dominee van Domtoren'. Hij heeft inmiddels wel meerdere malen de Domtoren beklommen, aan het Domplein colleges gevolgd en concerten bezocht in de Domkerk maar predikant van de Domtoren is hij nooit geworden. Dat zou ook onmogelijk zijn. Men krijgt geen toren maar een kerk ter beschikking wanneer men predikant wordt. Overigens wees de historicus W.Fieret (medepassagier) er op, van wie over enkele maanden een nieuwe biografie over Jodocus van Lodenstein gaat verschijnen, dat het dit jaar vier eeuwen geleden is geweest dat een tornade het middenschip van de Domkerk ruineerde en de toren sindsdien los van de kerk is komen staan. Inderdaad, op 1 augustus 1674 vond die ramp plaats en precies 400 jaar later op 1 augustus 2024 voeren we langs die stad. Jodocus van Lodenstein hield naar aanleiding van dat gebeuren een preek over Psalm 29:1-3: 'Geeft den HEERE, gij kinderen der machtigen! geeft den HEERE eer en sterkte. Geeft den HEERE de eer Zijns Naams, aanbidt den HEERE in de heerlijkheid des heiligdoms. De stem des HEEREN is op de wateren, de God der ere dondert; de HEERE is op de grote wateren'. Hij zag er een oordeel Gods in over de onverschilligheid van zijn stadsgenoten. Men verzuimde de bidstonden en men zat met een handjevol mensen in de grote kerken terwijl we in oorlog waren met Frankrijk, Engeland, Keulen en Munster. Kort te voren was de Dom zelfs in de handen van de Rooms Katholieken gekomen. Lodenstein merkte op: 'Deze stelden daar stenen beelden in omdat wij zo vaak als stenen beelden daar hadden gezeten'. Ook wees hij op de geringe belangstelling voor de bidstonden die destijds werden gehouden. 'De Heere gaf ons die kerk uit de hand van onze vijanden terug en zag of we er vruchtbaar gebruik van zouden maken. Nu neemt Hij die weg om daaruit te leren dat Zijn wegen gericht zijn en rechtvaardig.' Hij wees er ook op dat de Dom voor de Utrechters een bouwwerk was waar men trots op was. Hij zei: 'De stem des Heeren leerde ons in dat onweer dat wij tempelen van de Heilige Geest moeten zijn (...) en dat bestaat niet daarin, in onze godsdiensten uit te roepen: de tempel des Heeren, de tempel des Heeren zijn deze'.

We eindigden de boottocht in Wijk bij Duurstede waar de afbeelding van een grote viking aan de kade ons opwachtede. Ooit hebben de Noormannen er geweldig

huis gehouden. Wijk –tot aan het jaar 948 wel Dorestad geheten– is van zeer oude datum. In het jaar 716 kwam Bonifatius er heen om er het evangelie te verkondigen (een plaquette aan de westermuur van de kerk herinnert er aan) terwijl Karel de Grote in 777 een kerk schonk. Door de Noormannen is de stad verwoest maar het werd later na hun vertrek weer opgebouwd. Het stadje mag er zijn. Resten van de bewalling en stadsmuren zijn nog te bezien. Het is dan ook een lievelingsoord voor dichters en schilders. Bekend is het schilderij van Jacob van Ruysdael die het stadje rond 1670 op doek legde met op de voorgrond de molen die echter in 1817 is afgebroken. Het is dus niet graanmolen 'Rijn en Lek' die in 1659 als enige van ons land op een stadsmuur is gebouwd en tot op de dag van vandaag in functie is.

Her en der in de stad zien we gedeelten uit het werk van beroemde dichters. Aan het veer is het bekende 'Heen en weer' te lezen van drs.P(oltzer). 'k Heb echter meer met diens oma, Nelly van Kol die aanvankelijk een socialiste en feministe was maar in 1901 krachtig werd omgezet en christelijke liederen ging schrijven zoals:

'Wandel maar stillekens achter Hem aan'
achter de Heiland, Hij wijst u de wegen.
Zijn die niet altijd zo lieflijk gelegen
als gij zoudt wensen: wil ze toch gaan:
Hij gaat vooraan, Hij gaat vooraan.

Ook liepen we onder leiding van een gids langs de normaalschool waar Gerrit Achterberg –de grootste dichter van de vorige eeuw– na zijn lagere schooltijd in Langbroek enige tijd heeft doorgebracht. De Normaal-school (afgeleid van het Franse École normale primaire) was vroeger de benaming van een opleiding tot onderwijzer. Later werd het kweekschool en inmiddels is het pedagogische academie. Die herinnering is ook levend gebleven met een citaat uit diens oeverloze oeuvre in de directe nabijheid aangebracht. Welke dichtregel kan ik me niet herinneren. In ieder geval niet het mooiste want dat is het gedicht 'de graalridder' waarin hij het laatste avondmaal en Golgotha beschrijft met als slotregel: 'voor dieven, hoeren, honden, moordenaars allemaal... en mijzelf in het bijzonder'.

In Wijk is ook nog een gedeelte te zien van het slot waar ooit David van Bourgondie, de bisschop van Utrecht woonde daar hij zich in de Domstad niet helemaal veilig voelde. In de directe nabijheid van dit kasteel heeft prinses Irene jaren gewoond op de buitenplaats Marienhove. Onze gids vertelde dat ze regelmatig contact had met de bomen rond het oude kasteel van de bisschop. Knuffelen en praten met bomen

blijkt een liefhebberij van haar te zijn. Mij niet gezien. Het doet aan het heidendom denken. Niet het schep-sel maar in de eerste plaats de Schepper moeten we eren.

Overigens heeft Wijk de grote kerk zijn allure vooral aan de bisschop te danken die een kerkgebouw met toren wenste dat zich met de Dom van Utrecht meten kon. Hij liet de kerk uitbreiden. Het bedehuis mag er zijn, hoewel het koor sedert de brand in 1579 niet meer herbouwd is. In de kerk hangt een schilderij hoe de toren er uit had moeten zien, het is een kopie van de Utrechtse Dom. Vanwege geldgebrek is het bij de veertig meter hoge kolos gebleven.

Van het kasteel tot aan de kerk stroomde vroeger een gracht, de Mazijk genaamd. Herinnerend aan de familie van Maseijck die er in vervlogen jaren heeft gewoond. De gracht is al drie eeuwen geleden gedicht. Onze gids vertelde dat toen de gracht nog in takt was de bisschop menigmaal ter kerke ging via dit water omringd door allerlei geestelijken en muzikanten. Een processie te water zogezegd.

De kerk bezit een fraai interieur met een tweetal orgels. Een engelse voor de romantische kerkmuziek dat op de grond is opgesteld maar er hangt ook een orgel uit 1615 waarvan de kas uit 1557 dateert dat meer voor de vroege kerkmuziek en de barok bestemd is. Albert Kiespenning uit Nijmegen was er de bouwer van. Deze was in zijn dagen een befaamd orgelbouwer en maakte o.a. naam in Harderwijk en Dordrecht. Een van de medepasagiers vroeg zich af of de Grote kerk van Wijk Rooms Katholiek is, gezien een kruis dat voor in de kerk hangt. Protestanten zijn daar altijd wat terughoudend in. Het is echter volop een protestantse kerk waar naast één dienst van de protestantse gemeente ook twee Gereformeerde Bondsdiensten worden gehouden. Eigenlijk is het kruis in de kerk een rijke prediking. De hele wand van de koorsluiting bevat de tekst van de tien geboden. Het is er in 1593 opgeschreven nadat alle muurschilderijen herinnerend aan heiligenverering waren ondergekalkt. De wet is een regel der dankbaarheid. Dat zal waar zijn. Maar in eerste instantie is het een kenbron van ellende. Vervloekt is immers een ieder die niet blijft in al hetgeen geschreven staat in het boek der wet om dat te doen. Wie kan dan zalig worden? Maar Gode zij dank is daar het kruis van Golgotha waar Hij hing die een vloek werd om vloekwaardigen van vloek en doem vrij te spreken. Laten we ons maar niet te veel ergeren aan het kruis of een afbeelding ervan. Ds. Doornebal van Oene bezocht eens iemand in een Rooms Katholiek ziekenhuis te Deventer. Het gemeentelid ergerde zich aan het kruis boven de deur van haar kamertje. De

predikant antwoordde dat ze zich er maar niet aan moest ergeren, ze mocht het nog eens nodig krijgen. Na het bezoek aan Wijk bij Duurstede vervolgden we op zaterdagmorgen onze 'waterweg' naar Nijmegen om vandaar huiswaarts te keren naar alle windstreken van het land.

Bij de diensten

Komende zondag hoopt ds. Lohuis tweemaal in ons midden te zijn. Zelf hoop ik onze vorige gemeente Scherpenisse het woord te verkondigen. Inmiddels is het de dag daarvoor al weer veertien jaar geleden dat we vandaar verhuisden naar Elspeet. Waar is de tijd gebleven? De Heere geve ons allen gezegende diensten.

Ter overdenking

Er is geen andere weg naar de hemel dan in de loopbaan van het christendom te lopen. Van nature zijn we ver van deze zaligheid af, doch indien wij de hemel begeren te genieten, zo moeten wij erom lopen. Wie deze loopbaan niet loopt, zal nooit in de hemel komen, net zo min als iemand die op een weg gaat en geen stap verzet, ooit het einde zal bereiken.

Voorts is onze tijd kort. Job vergelijkt ons leven bij een loper. De tijd vliegt ons voorbij. Dus moeten we noodzakelijk lopen, want de nacht van de dood komt en niemand kan dan lopen. O, geliefden, het is een zware zaak een christen te zijn. Velen willen dat de hemel tot hen komt, maar zijn te traag om geweld te doen op de hemel. Ze zijn te traag om de loopbaan te lopen. O, denk toch niet dat u zo gemakkelijk zult zalig worden. Wereldse mensen zeggen: Waarom zullen wij ons zo haasten? Waarom zouden we zo precies en nauwgezet zijn? Een christen mag daarop antwoorden: De godsdienst is een loopbaan, ik kan die niet te snel lopen. Indien iemand aan Paulus gevraagd zou hebben: Waarom loop jij zo haastig? hij zou geantwoord hebben: Ik ben door God in de loopbaan gesteld en nu jaag ik naar de prijs. De blinde wereld is gereed al deze ijver voor dwaasheid te houden, maar wij hebben oorzaak ons te haasten als een zaak van leven en dood. Waartoe al dat bidden en wenen? Antwoord dan met David: De zaak des konings heeft haast (naar 1 Samuël 21:8).

(Thomas Watson 1620-1686)